

РЕШЕЊЕ

(из протокола састанка министарског савета под председништвом
књаза у Београду, у среду увече, на првозваног Андрију
30. Новембра 1877.

„Књаз сагласно са министарским саветом, имајући на уму сутрашње проглашење рата Турској, Реши: Да командант шумадијског кора, ђенерал Белимарковић остави Крагујевац и одмах иде к војсци на границу; и да по томе престају важити оба указа о овлашћењу ђенерала Белимарковића од 27 Новембра 1877, које није ни употребљено.“

ПРОКЛАМАЦИЈА

МОЈЕ ДРАГОМ НАРОДУ.

У мојој Прокламацији од 21. Фебруара ове године Ја сам обзанио Своме драгоме Народу, да је одбрана оне свете ствари, за коју смо ми, прошле године, морали прибећи оружју, прешла у ЈАЧЕ РУКЕ. Но од времена, кад је Србија закључила мир са Отоманском Портом, турско племе обогатило је своју историју новим нечувеним ужасима. Пљен, цуестош и покољ покривају данас све крајеве турске царевине, а најљуће пишти под Турцима све, што српско име носи. Осветом распаљен фанатизам муслимански разуздао се НАРОЧИТО против оне патричке браће наше, која су, за време рата, наша била у Србији збега и заклона, ма да је чланом другим протокола мира, који смо ми са Отоманском Портом закључили 16. Фебруара ове године, за њих уговорен потпун опроштај. Ослањајући се на веру међународних уговора, ми смо склонили највећи део ових мученика, да се поврате на своја огњишта. Но отишав тамо с поверењем у наше савете, они су, на жалост, под разним изговорима, допали нових мука и насиља од својих мухамеданских угњетача. Узалуд су прошли сви кораци, које је Моја влада чинила у Цариграду против ове вапијуће повреде уговора. Остављајући ова нова насиља без казне,

Отоманска влада погазила је реч, коју нам је свечано задала.

Срби! После ове повреде обвеза, које је Порта с нама уговорила, ми нисмо дужни, да и даље остасмо у оном мучном положају, који нас је од поборника слободе претварао у трпљиве гледаоце оних свирепих напора, којима се очевидно на то смера, да се српски народ искорени. Мера турских ужаса толика је, да већ Србија нити их сме више мирно гледати, нити може БЕЗ ПОНИЖЕЊА остати и даље у свези са једном државом, која своју снагу црпи у пустошењу, ватри и крви, и која у фанатичком заносу своје већ и нашу Кнежевину угрожава. И ако се Србија према Турској најправилније понаша, Отоманска Порта почиње ипак спремати нове опасности против наше отачбине. Поред тајних завера, које она кује против наше унутрашње безбедности, Отомански министар спољних послова већ нам и отворено прети, да Порта има небројених путова да Србији науди, МА И НЕ БИЛА С ЊОМЕ ФОРМАЛНО У РАТУ.

Срби! Кад Порта узима према нама оваки тон претње у тренутку, кад је притиснута војском једне од најсилнијих држава, онда је очевидно, да ми не смемо пропустити данашње прилике, а да не покушамо, да једном за свагда обезбедимо нашу будућност. Не, борба са нашим вековним непријатељем није свршена нашим прошлогодишњим ратом. Не би било ни поносно, ни корисно по нас, кад бисмо

се ми коначно предали пословима мира, а не бисмо, у границама своје снаге, настали, да се отклоне опасности, које прете српскоме племену, и да се наш народни задатак приведе сретноме крају свом. И ако велика и храбра војска руска може, и без нашег суделовања, да увенча успехом ону свету ствар, коју је ЦАР АЛЕКСАНДАР узео под своју моћну заштиту, ништа нас на свету не може ослободити од дужности, коју Српски Народ има да изврши као члан хришћанских народа на истоку, коју Србија треба да испуни и према себи и према племену своје. Народи не могу доћи до праве слободе докле је не откупе својим знојем, па, ако мора бити, и својом крвљу. Велика дела, као што је оно, у које смо ми, прошле године, ушли, не почињу се, па да се на по пута застане. То би била политика малодушна, родољубље недовољно. За њ би нас корело потомство, проклињала наша патничка браћа; за њ би се ми сами горко кајали. Блажене сени оних наших јунака, што, прошле године, попадале по бојним пољима, нас би се одрекле, кад би са висина својих видеде, да смо се предали немарности онда, кад се на нашим границама крв потоцима лије; да ништа не продузимамо, да извршимо њихов аманет и да потражимо непријатеља, који је у нашој лепој и плодној земљи прибегаво ватри и пустошењу без сваке војене потребе.

Само постојањем и издржљивошћу можемо ми корисно довршити племенит и одважан почетак, који

нас је стао необичних трудова и големих жртава. Ми смо до сада имали времена, а БИЛИ СМО И У ПРАВУ, да отпочинемо. Ако је непријатељ прошле године био надмоћнији од малих кнежевина, данас ми, ступајући на бојно поље, налазимо на њему славом увепчану војску руску, налазимо нашу јуначку браћу Црногорце и наше храбре суседе румунске, који су прешли Дунав, па се боре славно за своју независност и за слободу потлачених хришћана.

Срби! И ми устајемо данас на оружје за свету народну и хришћанску ствар. По примеру деде Мога, сво и Мене, да се опет ставим на чело наоружаног Народа Српског. На застави, коју Обреновић IV, по нова развија, уписана је слобода и независност народна. Под овом заставом, ви сте већ сјајно осведочили своје родољубље и самопрегоравање. Сад само један одважан корак напред, па да се рукујемо са оном браћом нашом, с којом смо се на Косову растали. Данас или никад куцнуо је час, да се, једном за свагда, доврши велико народно дело, које су таковски јунаци онако славно отпочели, а ми, прошле године, прихватили. Зато напред, јунаци, уз победоносне заставе ЦАРА ОСЛОБОДИОЦА, с вером у Бога, свемоћнога заштитника правде, а у име ОСЛОБОЂЕЊА СВОЈЕ ПОДЈАРМЉЕНЕ БРАТЕ У ИМЕ НЕЗАВИСНОСТИ НАШЕ ДРАГЕ ОТАЧВИНЕ СРБИЈЕ.

Напред, јунаци, Божија је воља!

1. Децембра, 1877 год.
у Београду.

М. М. ОБРЕНОВИЋ с р.
КЊАЗ СРПСКИ.

МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости Божијој и вољи народа,

КЊАЗ СРПСКИ.

На предлог Нашега министарског савета,

Имајући на уму: да се владалачком прокламацијом данас позива народ српски на оружје за ослобођење и независност, и да се за ту цел, којој народ српски од Косова тежи и за коју се бори, предузима учешће у рату Русије противу Турске,

На основу члана 56 и 38 устава и § 2. закона о устројству војске од 20. Марта 1864. године (збор. XVII. стр. 65),

Решили смо и решавамо:

Члан 1.

Проглашује се у свој Србији ванредно или ратно стање.

Члан 2.

По томе и сва се војска ставља у ванредно или ратно стање.

Члан 3.

Овај указ ступа у живот данас.

Препоручујемо Нашем министру војном, да овај указ обнародује, а свима Нашим министрима, у ко-